

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4350/2022
25.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирољуб Трајковић, адвокат из ..., против тужених ББ из ... и ВВ из ..., чији су пуномоћници Миодраг Ђорђевић и Марина Ристић, адвокати из ... и Републике Србије, коју заступа Државни правобранилац, Београд, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2525/2021 од 19.01.2022. године, у седници одржаној 25.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2525/2021 од 19.01.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Неготину П 1/2020 од 29.06.2021. године, ставом I изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се утврди да заоставштину пок. ГГ, бив. из ..., представља непокретна имовина наведена у том ставу изреке. Ставом II изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж 2525/2021 од 19.01.2022. године, одбио као неосновану, жалбу тужиоца и потврдио пресуду Вишег суда у Неготину П 1/2020 од 29.06.2021. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 18/20) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревидент у ревизији указује да побијана пресуда има недостатке због којих се не може испитати, што је садржај битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. Међутим, та битна повреда није разлог за изјављивање ревизије, на основу одредбе члана 407. став

1. тачка 2. истог закона. Ревидент у ревизији не указује на друге битне повреде прописане одредбом члана 407. став 1. тачка 2. и 3. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени ББ и ВВ су сродници другог наследног реда сада пок. ДД, рођене ..., која је била у браку са сада пок. ГГ. ГГ је преминуо ...1944. године, а у поступку расправљања његове заоставштине пред јавним бележником на записнику УПП 155-2018 од 20.03.2018. године, проглашено је његово својеручно завештање којим је сву своју непокретну и покретну имовину, ближе наведену у завештању, завештао својој супрузи ДД. Решењем Јавног бележника од 20.03.2018. године, прекинут је поступак расправљања заоставштине пок. ГГ, па је тужилац упућен на парницу ради утврђења обима заоставштине оставиоца. Покојни ГГ је проглашен за народног непријатеља и конфискована му је сва имовина, тако да су све парцеле које су предмет тужбеног захтева тужиоца, ушле у комасациону масу и више не постоје као такве, те за њих није могуће издати изводе из листа непокретности пошто не постоје под кат.бројевима означеним у тужби, јер су формиране друге парцеле, другог облика и других површина. Тужилац није доказао да је пок. ГГ рехабилитован. Покојна ДД (раније ...) није имала наследнике првог наследног реда, а имала је сестру ЂЂ, која није имала потомака и сестре ЕЕ и ЖЖ које су имале потомке, тако да су поред тужиоца и тужених ББ и ВВ, сродници другог наследног реда и потомци сада пок. ЕЕ и ЖЖ.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца одбио, налазећи да се ради о непотпуној пасивној легитимацији, јер је тужилац тужбом морао да обухвати све санаследнике и правне следбенике пок. ГГ као и све земљишно-књижне власнике непокретности које су предмет тужбеног захтева, а није тако поступио.

Другостепени суд је, побијаном пресудом, одбио жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду, налазећи да, иако је погрешан закључак првостепеног суда о непотпуној пасивној легитимацији пошто се тужбом не тражи расподела имовине нити је предмет спора својинско-правни захтев, је правилна његова одлука да је тужбени захтев тужиоца неоснован, пошто тужилац није доставио доказ да је пок. ГГ, одлуком суда рехабилитован, на основу Закона о рехабилитацији ("Службени гласник РС", бр. 92/2011) и да су испуњени услови за враћање имовине која је конфискована после 09. марта 1945. године, а био је дужан у смислу одредбе члана 228., у вези члана 231. став 2. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, одлука другостепеног суда је правилна и на закону заснована.

Закон о рехабилитацији у одредби члана 1.прописује да је предмет тог закона, уређење рехабилитације и правних последица рехабилитације лица која су из политичких, верских, националних или идеолошких разлога, лишена живота, слободe или других права до дана ступања на снагу тог закона. Решење о рехабилитацији прописано је одредбом члана 17.став 1. Закона о рехабилитацији, тако што када је повреда права извршена без судске или административне одлуке, суд ће у решењу којим се усваја захтев за законску рехабилитацију, утврдити да је извршена повреда права лица из члана 1. став 1. тачке 1. и 2. тог закона, као и да су без дејства одговарајуће правне последице те повреде. По сили закона рехабилитују се лица из

члана 1. став 1. тачке 1. и 2. тог закона, чија су права и слободе повређена до дана ступања на снагу тог закона, без судске или административне одлуке, у смислу одредбе члана 5. став 1. Закона о рехабилитацији.

У конкретном случају, предмет тужбеног захтева тужиоца је утврђење да заоставштину пок. ГГ, бив.из ..., представља непокретна имовина која је оставиоцу конфискована и прешла у државну својину због тога што је он проглашен за народног непријатеља, а убијен је током Другог светског рата 1944. године. Пошто тужилац није доказао да је пок. ГГ рехабилитован одлуком суда, због чега би конфискација његове имовине, као правна последица те одлуке, била без правног дејства, следи да је тужбени захтев тужиоца неоснован.

Ревидент у ревизији указује да је пок. ГГ био лишен својих права из политичких и идеолошких разлога. Међутим, то је био разлог због ког су лица прописана одредбом члана 7. Закона о рехабилитацији, имала могућност да поднесу захтев за његову рехабилитацију у року прописаном одредбом члана 9. тог Закона, па су ти наводи његове ревизије без утицаја на одлучивање.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**